

Prenumerata miesięczna
dostawą do domu
z przesyłką pocztą
60 groszy

Korespondencje dla
Redakcji przyjmuje
Drukarnia
St. CHOWAŃCA
Stanisławów,
ul. Sapieżyńska 1. 4.

Telefon Nr. 151.

KURJER STANISŁAWOWSKI

POLSKI ORGAN KRESOWY

Cena
numeru pojedynczego
20 groszy

Adres Administracji
Drukarnia
St. CHOWAŃCA
Stanisławów,
ul. Sapieżyńska 1. 4.

Konto P. K. O. 150823
Telefon Nr. 151.

W dniu 13. b. m. otwartą została pierwszorzędną kawiarnia połączona z cukiernią na sposób warszawski, w pasażu Gartenbergów pod firmą

KAWIARNIA i CUKIERNIA „PASAŻ”

Przedsiębiorstwo będzie prowadzone pod każdym względem wzorowo i stanie na poziomie pierwszorzędnego zakładu.

O łaskawe poparcie i liczne odwiedziny uprasza Szanowną Publiczność **Zarząd.**

BROWAR SEDELMAJERA

zdobył jakością swego piwa wszystkich smakoszków.

NAJNIŻSZE CENY.

ZNAKOMITA JAKOŚĆ

Na sezon letni
otworzyliśmy

NATYCHMIASTOWA OBSŁUGA.

Na sezon letni
otworzyliśmy

WIELKI OGRÓD GOŚCINNY BROWARU

mieszczący w olbrzymim pawilonie i wśród drzew, krzewów

i kwiatów 2000 ludzi. — Piwo wprost z piwnic browaru. —

Znakomity i bogato zaopatrzony bufet i doskonała kuchnia.

Najlepsze w Stanisławowie miejsce na festyny i zabawy.

PEŁNA ORKIESTRA WOJSKOWA.

14—18—631

Niebezpieczne eksperymenty.

Ostatnie dzienniki donoszą, że w środę, 18. b. m. Rada ministrów zastanawiała się nad sprawą polityki Rządu wobec mniejszości narodowych. Substratem dyskusji był memoriał, wypracowany w tej sprawie przez ministra Młodzianowskiego, przyczem miały się w dyskusji zaznaczyć daleko idące rozbieżności, co skłoniło Radę Min. do przekazania tej sprawy Komitetowi politycznemu ministrów.

Komitet ten, składający się z premjera i ministrów oświaty, spraw wewnętrznych, zagranicznych, wojskowych i sprawiedliwości ma rzecz całą, szczegółowo omówić i przedłożyć Radzie ministrów gotowe wnioski do uchwalenia.

Tyle sucha wiadomość dziennikarska.

Sprawa ta jednak jest tak zasadniczej wagi dla Państwa i Narodu a zwłaszcza dla Polaków na kresach — może bowiem jednym pociągnięciem zwichnąć całą linię rozwoju Państwa, że aważamy za swój święty obowiązek przerwać wakacyjny nastrój i przedstawić ją społeczeństwu w całej powadze zagadnienia i wezwać je do potrzebnej czujności.

Czujność ta wobec poczynań własnego Rządu jest niestety bardzo wskazana ze względu na skład obecnego Rządu, gdzie zasiadają ludzie, których zamierzenia i zdanie w tej sprawie nieraz już było poważną troską społeczeństwa polskiego na kresach, a powtóre ze względu na szerokie pełnomocnictwa, jakie pozwalają temu właśnie Rządowi rzecz całą w krótkiej drodze dekretu, bez zasięgania niczyjej rady czy aprobaty z miejsca załatwić.

Rozpatrzmy tedy — nie wchodząc na razie w szczegóły, których i tak nie znamy — za-

gadnienie tzw. mniejszości narodowych sine ira et studio i ustalmy tezy zasadnicze, które dla znakomitej większości Narodu naszego są już w tej sprawie niezbitymi kanonami.

Zagadnienie powyższe rozpatrywane być musi i załatwione przede wszystkim pod kątem widzenia celowości t. j. korzyści dla Państwa i Narodu polskiego a nie przez wzgląd na jakieś abstrakcyjne i doktrynerskie hasła liberalne, które niezawasze pokrywają się z interesem państwowym a przeciwnie nieraz wprost weń godzą.

Z tego stanowiska sprawę oceniając, oświadczymy jasno, że celem tu być musi nie chęć przypodobania się czy pozyskania oficjalnych przedstawicieli narodowości niepolskich lecz konieczność pozyskania tych społeczeństw w ich masie dla idei państwowej, jednym słowem konieczność asymilacji państwowej Rusinów, Białorusinów, Żydów i Niemców zamieszkujących Rzeczpospolitą.

Dzisiejsi zwłaszcza przedstawiciele tych narodów nie mogą być chyba posądzeni o szczerą wolę wzmocnienia Państwa polskiego a przeciwnie wszystkie ich dążności idą (z wyjątkiem może Żydów, którzy inne znów mają aspiracje) w kierunku oderwania ziem, zamieszkałych przez swe narody od Państwa.

To jest rzeczywistość i tego żadne doktryny nie zmienią — a ponieważ bez kresów zachodnich i wschodnich nie ma zdolnej do życia Polski, więc nie rozluźnianie związku kresów z Macierzą ale jaknajścisłe zespolenie ich z Polską musi być naszym celem. Gdyby zaś chodziło nam o uczynienie zadość liberalnym poglądom i o prawdziwe pozyskanie kierujących dziś oficjalnie polityków mniejszościowych, to najprostszym rozwiązaniem tej kwestji byłoby ogłoszenie

desinteresement Polski w sprawie kresów i dobrowolne wyrzeczenie się ich. O tem zaś przecież żaden Polak nie może nawet dyskutować.

Cóż tedy trzeba uczynić, aby zachować a nawet wzmocnić Państwo nasze w dzisiejszych granicach a przecież ludność niepolską przywiązać do Państwa?

Jakieś środki gwałtowne są tu z góry wykluczone przede wszystkim dlatego, że nie umiemy i tak skutecznie i systematycznie ich stosować a powtóre i dlatego, że jak choćby historia nasza świadczy nie prowadzą one do celu.

W rozważaniu tego problemu musimy inaczej traktować mniejszość żydowską, która nie ma swego terytorjum i po całym Państwie jest rozrzuconą a zupełnie inaczej mniejszości terytorjalne. Ludność żydowska jest najsilniejszym ekonomicznie żywiołem w naszym Państwie, to też dalsze wzmacnianie tego narodu w tym kierunku może być tylko z krzywdą dla bardzo powoli pod względem gospodarczym dźwigającego się narodu polskiego — natomiast bezwzględne równouprawnienie — jeśli go jeszcze nie ma — pod względem politycznym, wyznaniowym i kulturalnym kres położyć musi ciąglem żalom wewnątrz i zagranicą na polską nietolerancję. Takie polityczno-narodowe wyemancypowanie się Żydów Państwu naszemu i Narodowi nie tylko szkodzić nie może, a przeciwnie wyjaśni sytuację i uzdrowi wzajemne stosunki.

Wprost przeciwnie iść musi nasza akcja w stosunku do mniejszości słowiańskich. Te trzeba, dla pozyskania masy ludowej a nie prowodyrów, otoczyć jaknajwiększą opieką właśnie ekonomiczną. Kwestja ruska i białoruska u nas, to sprawa dobrej administracji na kresach, dobrych dróg i mostów, komasacji i melioracji rolnej,

Cukiernia „Pasaż”

= poleca =

znakomite ciasta, cukry,
czekoladki i herbatniki
po cenach umiarkowanych.

Przyjmuje się zamówienia
na wesela, wieczorki
i wszelkie inne
:: zabawy. ::

1—1—818

Zarząd.

TOWARY PIERWSZEJ JAKOŚCI

TOWARY PIERWSZEJ JAKOŚCI

pomocy gospodarczo-kredytowej, to w ogóle sprawa wyciągnięcia przez Państwo ludności tej z nędzy materialnej, w jakiej dotąd bytuje.

Jeśli chłopu ruskiemu i białoruskiemu pomoc materialną da właśnie Państwo polskie, będzie on jego najlepszym obywatelem, bo wszelkie podsyćane w nim ciągle przez prowodyrów as-

piracje polityczne, rezultują w nadziei uzyskania drogą politycznej walki lepszego bytu materialnego. Tymczasem wiadomości z Warszawy donoszą, że Rząd właśnie rozmyśla nad koncesjami gospodarczymi dla Żydów a politycznymi dla mniejszości innych.

Z

Do pracy trzeba się brać.

Przewaga polskiego żywiołu na Kresach, opiera się dotąd na trzech czynnikach, na tradycji państwowości polskiej, na przewadze ekonomicznej i wyższości kulturalnej.

Czynniki te działały w czasach zaborczych i pozostają aktywnymi do dzisiaj, chociaż w nierównej mierze. Z niezmienną mocą, a być może nawet silniej jak Polsce historycznej oddziaływała na obcą narodowo ludność Kresów współczesna państwowość polska. Bez wątpienia, państwowość własna jest ważnym czynnikiem asymilacyjnym, działając przez wojsko, urząd, a także przez szkołę, o ile szkoła ta wychowuje w duchu państwowym. Z pośród tych środków państwowego oddziaływania asymilacyjnego, niezawodnie działa u nas niestety tylko wojsko. W urzędzie i szkole nie potrafiliśmy przeprowadzić konsekwentnie zasady, że duch państwowy polski, przenikać powinien urzędników państwowych i ich działalność, że szkoła państwowa polska i nauczyciel państwowy polski, chować powinien młodzież dla Państwa a nie w duchu choćby państwowo indyferentnym.

Inaczej ma się rzecz z dwoma drugimi czynnikami jakie dotąd służyły narodowi polskiemu w asymilacji państwowej tych ziem z Macierzą polską.

Czynnik kulturalny polski bezspornie panujący do niedawna na terenach wschodniej Małopolski opierał się na dwóch warstwach ludności, na ziemiaństwie polskim i na inteligencji miejskiej. Ze zmianą stosunków społecznych i politycznych, z chwilą pełnej demokratyzacji w dziedzinie praw politycznych, ziemiaństwo polskie na Kresach wschodnich musiało jak wszędzie stracić na znaczeniu. Liczbowo słabe, mało znaczące w nowym porządku prawnopublicznym, w którym o wpływie politycznym decydować miała liczba. Ponadto ziemiaństwo straciło znaczenie swoje gospodarcze, co przyczyniło się niepomniernie do osłabienia jego politycznej roli.

Niemniej straciła na kulturalnym swym znaczeniu polska inteligencja. Jeszcze trzydzieści, czterdzieści lat temu wyższe wykształcenie było przywilejem niewielu jednostek, należących wyłącznie do narodowości polskiej. Z chwilą demokratyzacji rozlała się fala wiedzy na tłum szeregi. Rusini i Żydzi, a głównie ci ostatni zaczęli masowo forsować ludzi z dyplomami naukowymi, spychając inteligentny żywioł polski czemraz bardziej.

Polska wyższość kulturalna coraz mniej oddziaływać zaczyna na masy i nie może być brana poważnie jako czynnik asymilacyjny na dłuższą metę.

Niemniej zastanowić się wypada poważnie, czy tworzymy podstawy dla utrzymania naszej wyższości ekonomicznej w tym kraju.

Zaznaczyliśmy, że jedna z placówek tej wyższości ekonomicznej, a mianowicie większa własność ziemską, jest poważnie zachwiana. Ludzenie się, że większa własność w dzisiejszej formie da dłużej się utrzymać, a w szczególności ludzenie się pomyślnymi koniunkturami eksportu rolnego, przede wszystkim zbożowego, jest mrzonką, którą poważnie traktować się nie powinno. Chociażby koniunktury eksportu zboża układały się jak najpomyślniej, prądy socjalne, których niepodobna usunąć wobec przeludnienia polskiej wsi, prędzą będą nieubłagane do parcelacji wielkiej własności. Stąd nawet na dzisiejsze skromne wpływy ziemiaństwa polskiego na Kresach, liczyć wiele nie możemy.

O ekonomicznej roli inteligencji polskiej, polskiego kupiectwa i wogóle mieszczaństwa, jeżeli nie zdobędziemy się na wysiłki, przy obecnej organizacji tych stanów, nie można mówić. Wielki przemysł nie jest niestety polskim.

Pozostaje więc dla nas nietkniętą siłą asymilacyjną państwa a żywiołu polskiego jedynie

na ten wypadek, jeżeli zdobędzie się na reorganizację swego życia społecznego.

Odrzucić musimy legendę, że nasza wyższość kulturalna i ekonomiczna jest tak rozległa, iż jesteśmy jak skała, której nic podmyć nie potrafi. Rozwiąć musimy legendę, że Ukraińcy nie potrafią podważyć naszego wpływu już nie tylko na wsi ale i w mieście, rozwiąć należy naleciałości sentymentalne z dawnych wieków o „natione Poloni” Rusinach, w duszach polskich drzemiące.

A przede wszystkim zmienić musimy organizację naszego narodu. Zdać sobie winniśmy sprawę, że demokratyczne czasy, demokratycznych wymagają środków działania. W miejsce

straconych placówek zdobyć nam trzeba konieczne nowe, dotąd nieczynne. A więc rozruszyć musimy nasze masy mieszczańskie, sennie dotychczas i obojętne, ludzące się tem, że nie będąc narodowo aktywnymi utrzymają dla siebie klientelę ruską. Niech patrzą trzeźwiej, czy w tych działach, które mają zastąpione przez swoich rzemieślników Rusini, posiadają jeszcze obecnie ruską klientelę. Musimy zmusić polską inteligencję, aby zajęła się dolą polskiego mieszczaństwa i z niem bardziej niż dotąd współżyła. Musimy wszyscy żądać od Państwa, aby nie bawiąc się w liberalne teorie, poparł śmiało polskie warsztaty pracy na wschodnich Kresach.

Ponadto zbudzić musimy polską wieś kresową. Ona jest już rozbudzoną, lecz należy nią się intensywniej zająć, przede wszystkim w dziedzinie jej ekonomiczno-kulturalnej organizacji. Spółdzielczy ruch winien objąć całe polskie społeczeństwo kresowe. Związana winna być wieś polska z miastem w jedną silną całość, a wówczas straty dotychczasowe nie poczynią uszczerbku w stanie naszego posiadania.

Ale do takiej pracy potrzeba ludzi i raz jeszcze ludzi, a nie dzisiejszego ospałego pokolenia, które idąc bez wiary w przyszłość zatruwa życie własne i państwowe w dobie decydującej o rozwoju Polski.

Alf. est.

DZIĘKI CZEMU PIERZE RADION?

Dzięki zawartości wyborowego mydła, które zupełnie usuwa brud. Jednocześnie przez działanie tlenu, wydobywającego się podczas gotowania, bielizna staje się śnieżno biała i nie niszczy się. Pod gwarancją wolne od chlorku i innych szkodliwych domieszek.

1.

„Saturnia” Sp. Akc.
Wydział „RADION”
Warszawa
skrzynka pocztowa 149.

2.

Proszę o nadesłanie bezpłatnej próbki „Radion”
Nazwisko
Miejscowość
Bliższy adres
„Kurier Stanisławowski”, Stanisławów.

Kupon Nr. 2 należy wypełnić i nalepić na stronie tekstu karty
1-1-783 pocztowej, zaś kupon Nr. 1 na stronie adresu.

Jeszcze o uroczystości w Worochcie.

W związku z ogłoszonym w poprzednim numerze naszego pisma sprawozdaniem z uroczystości (w dniu 8 sierpnia) poświęcenia nowego domu Kolonji wakacyjnej dla dzieci pracowników kolejowych w Worochcie, uważamy za swój miły obowiązek podzielić się z czytelnikami wiadomością, że dochód z festynu przyniósł 1.189.66 zł. czystego zysku. Piękny ten rezultat zawdzięcza Kolonja członkom Komitetu festynowego W. P. inż. Kuźmińskiemu, p. Jul. Issakiewiczowi, inż. Gołębiowskiemu i innym a szczególnie niezmordowanemu w pracy aranżerowi festynu dr. Janowi Opolskiemu, który przy życzliwej współpracy Sekcji utrzymania kolei w Delatynie z inż. Waligórskim na czele postawił rzecz na właściwym poziomie.

Wikt i stacja 1-2 uczni szkoły średniej z lepszego domu przyjmie na wikt i stację rodzina urzędnika. Osobny pokój, pomoc w nauce, opieka rodzicielska. Cena umiarkowana najchętniej w prowiantach. Wiadomość u portjera Dyrekcji kolejowej w Stanisławowie.

2-3-807

Z kraju.

Podmichale, pow. Kałusz.

Gdy w powojennej dobie nie możemy się szczycić sprawnością wielu naszych społecznych organizacji, z przyjemnością notować trzeba dla otuchy i nadziei, te zjawiska tegiej pracy, które tam i tu się objawiają.

Z pośród organizacyjnej pracy ludności polskiej na wsi, zanotować należy poza wzorową pracą w Delejewie, wysiłki twórcze ludności polskiej w Podmichalu, w kałuskim powiecie.

Gmina ta na przeszło trzy tysiące dusz, liczy sześćset dusz polskich, ale dzięki wysiłkom miejscowego wójta-obywatela, Antoniego Starczewskiego, ludność polska jest we wsi istotnie przodującym żywiołem.

W roku 1922 zbudowali Polacy z Podmichala, dom polski, budynek obszerny w środku wsi. Budynek ten posiada ogromną salę teatralną, dwie ubikacje, w których mieści się urząd gminny i duży lokal sklepowy.

Sklep Kółka rolniczego (spółdzielczy) założony z końcem roku 1924 przyniósł za półtora roku sześć tysięcy złotych czystego dochodu.

Z dochodu tego zakupiono nowy plac wraz

z domem przeznaczonym na pomieszczenie powstającej spółdzielczej mleczarni.

Sklepem kierują Nahajowski, Rudolf Jakowski i Sylwester Olewicz jako sprzedający, jako kasjer funguje Antoni Starczewski a zakupuje towary Józef Olewicz, najbliższy towarzysz prac Antoniego Starczewskiego, duszy i inicjatora wszelkich poczynąń narodowych i społecznych w Podmichalu.

Ruchem wśród młodzieży kieruje Nahajowski, który sam prowadzi teatrzyk amatorski, a przewodniczącym Koła młodzieży, jest Michał Starczewski syn Antoniego. Tak żyje i pracuje mniejszość polska w Podmichalu, która niema pomocy ani w nauczycielstwie czysto ruskiem, (na pięć sił, jedna młoda nauczycielka Polka, która nie zajmuje się niczem poza szkołą) ani z pobliskiego Kałusza, lecz skazana na własne siły, znalazła w naczelniku gminy Antonim Starczewskim i wymienionych powyżej gospodarzach dobrych i dbałych kierownikach, a jej postępy mogą być przykładem dla wielu polskich środowisk.

Pracownik T. S. L.

WYŚMIENITE CZEKOLADY DESEROWE POLECA W. KROWICKI FABRYKA CZEKOLADY I CUKRÓW DESEROWYCH STANISŁAWÓW.

Toast z okazji otwarcia kolejowej kolonji wakacyjnej w Worochcie.

Szczupłość miejsca nie pozwoliła nam umieścić w sprawozdaniu pięknego „Toastu“, ułożonego i wygłoszonego przez W. P. Prezesową Wiktorową, podczas przyjęcia p. Ministra kolei i zaproszonych gości w Kolonji wakacyjnej. Poniżej podajemy go w całości:

„Rok mija od tej chwili,
Kiedyśmy to siedzieli w krąg..
I tak jak dzisiaj, różne zdrowia pili.
Mnie na myśl przyszło w tamtej chwili.
Na tego domu część
Też toast górny wzniesić.
Wszak dom już istniał

istniał w naszej jaźni,
W serc wytrwałości, w wyobraźni.
I żyła w nim jasno myśl zaklęta,
W godzinie cudu poczęta,
Bo cudem Bożym jest miłość wytrwała,
Co dom ten budowała.

Dziś tu, gdzie szczerą pustką była,
Stoi już oto wspólna chata miła
I dziwny rozprzestrzenia czar.
Szeroko otwarła podwoje..
Sto serc dziecięcych w niej gości!
A nic tu nie jest „moje“ ani „twoje“,
Lecz wszystko „nasze“, we wspólnej miłości
Bo wszystko miłości dar,
Co tajemnicę zgody w sobie kryje.
Więc sto serduszek równem tętnem bije,
Sto młodych myśli płonie przy chaty ognisku,
Dziwiąc się szczęścia zjawisku,
Co słodko je tutaj objęło,
A które miłości jest dzieło.
Zaś chata wciąż roztaacza czar,
I jako codzienny dar
Gościom swym małym rzuca po iskierce
Miłości... w serce,
A myślom szepce cicho, słodko, rzewnie,
Że z taką iskrą w życiu bezpiecznie i pewnie.

Oto czem chata jest nasza!
Ogniskiem co ciepło rozprasza
I światło śle w mroki przyszłości!

Więc toast mój wznoszę w radości:
Niech żyje Miłość wytrwała,
Co dom ten budowała!
Niech żyje Miłość! niech buduje dalej
A dzielnie, a szybko, a trwale!

Komitetu zdrowie piję:
Niech buduje! Niech nam żyje!

Na plaży.

KRONIKA.

(s) Konkurs na posady praktykantów sanitarnych z poborami X. st. s. urzędników państwowych, jako pomocników lekarzy powiatowych przy Starostwie w Stanisławowie i Turce rozpisano Województwo z terminem do końca sierpnia b. r.

(s) Ruch służbowy w Województwie Stanisławowskim. P. Wojewoda zamianował b. prow. urzędnika w Wołyńskim urzędzie Wojewódzkim Antoniego Rawskiego prowiz. kierownikiem P. U. P. P. w Stanisławowie w VIII st. s. a przeniósł Dra Władysława Tabczyka, prakt. lekarskiego ze Stanisławowa do Peczniżyna i przeznaczył do służby w tamt. Starostwie.

(s) Nadanie charakteru organizacji obowiązkowej Powiatowym Związkom Stowarzyszeń Przemysłowych. Na zasadzie ustawy przemysłowej wydał p. Wojewoda Stanisławowski zarządzenie, w myśl którego związki powiatowe stowarzyszeń przemysłowych w Stanisławowie, Kołomyji i Stryja mają być odtąd czynne jako związki obowiązkowe.

(s) Wstrzymanie urlopów rolnych. Na skutek reskryptu Ministerstwa Spraw wewn. nie będą udzielane w roku bieżącym urlopy rolne służącym czynnie szeregowym wobec czego wnoszenia w tych sprawach prośby nie będą zupełnie rozpatrywane.

(s) Zakup koni remontowych typu kawaleryjskiego i artyleryjskiego w wieku od 3½ do 6 lat przeprowadzi komisaż remontowa Nr. 3 w dniu 5. października b. r. w Haliczu. Bliższych informacji udziela Wydział IV. Magistratu.

(s) Taryfa dla auto-dorożek. Dla auto-dorożek, kursujących w obrębie miasta Stanisławowa a posiadających zegary samoczynne, obowiązuje po myśli rozporządzenia Urzędu Wojewódzkiego następująca taryfa: Cena przejazdu za 1 km. 60 groszy, taryfa podstawowa 80 groszy. Odpis powyższej taryfy ma być umieszczony w dorożkach samochodowych dla informacji publiczności.

(s) Zmarli w Stanisławowie w ubiegłym tygodniu. Regina Ball, lat 20; Sruł Lampelz, 6 miesięcy; Marja Pańków, 5 tygodni; Katarzyna Mastyszyn, lat 35; Antonina Burałowska 2 dni; Zygmunt Pęczkowski, 10 miesięcy; Władysława Kowalczyk, lat 13; Zdzisław Kurat, 9 miesięcy; Tadeusz Skarbek, 11 miesięcy; Mieczysław Eugenjusz Tyburczy, 8 miesięcy; Włodzimierz Sokołowski, lat 70; Jadwiga Wojnarowicz, lat 4 i Błażej Wójcik, lat 71.

Polskie Tow. Tatrzańskie Koło w Mikuliczynie zawiadamia, iż zapowiadany na poprzednią niedzielę wspaniały festyn w Mikuliczynie został przełożony z przyczyn od Komitetu niezależnych na niedzielę 22 b. m., przyczem Komitet czyni wszelkie możliwe starania, by wszelkim wymogom P. T. publiczności odpowiedzieć. Wspaniały Koncert orkiestry wojskowej, dancing, wiele arcymlanych niespodzianek uczynią ten dzień niezapomnianym w całej dolinie Prutu. Czysty dochód na dokończenie schroniska P. T. P. w Czarnoborze na Zaroślaku pod Howerlą.

Stara metoda. Wielkie zbiegowisko wywołał na ul. Halickiej znany złodziej Mozes Gerlinger, który przyłapany przez posterunkowego na gorącym uczynku kradzieży, położył się na trotuarze, okazując niedwuznaczną niechęć udania się do aresztów. Trzeba było aż trzech posterunkowych, którzy go jak barana sprowadzili do „paki“.

Łapka w pułapce. Jeszcze w listopadzie ub. roku doniosła policji p. Antonina Łucka (Halicka 1. 2), że skradziono jej z mieszkania kilka sztuk garderoby, łącznej wart. 100 zł. Podejrzenie padło na dochodzącą Zofję Łapkę (Lipowa 69), ale przeprowadzone wówczas dochodzenia dały wynik ujemny. Dopiero onegdaj poszkodowana zauważyła na ulicy Łapkę ubraną w niektóre skradzione części garderoby dała znać policji, która niezwlekając schwytała Łapkę do pułapki.

Okradł szwagra. Izak Hübner, 17-letni młodzieniec (Majzelesa 1. 6) karany już za kradzież dobrał się tym razem do ruchomości „rodzonego“ szwagra Erlicha Bleia i skradł mu bieliznę wart. 200. zł. Na policji przyznał się do winy zobowiązując się skradzioną bieliznę w całości zwrócić wobec czego pozostawiono go na wolnej stopie.

Nie lubi aresztu. Marja Liszczyszyn, wesola córka Koryntu wywołała onegdaj w stanie zupełnego pijaństwa wstępną awanturę na ul. Kazimierzowskiej wykrzykując najordynarniejsze wyrazy i wywołując przez to olbrzymie zbiegowisko. Usiłującemu ją aresztować posterunkowemu stawiała tak gwałtowny opór, że ten zmuszony był użyć siły i odwieźć ją dorożką do aresztów policyjnych. Ponieważ wybryk taki przytrafił się Liszczyszyn nie pierwszy raz, odstawiono ją do sądu wraz z doniesieniem.

Z praktyki szumowin miejskich. Ofiarą własnego niedoświadczenia i zuchwałości poszukujących łatwego łupu mętów miejskich padła ubiegłego tygodnia Helena Dąbrowska, 22 letnia służąca. Przyjechawszy z Tarnopola w poszukiwaniu za pracę nawiązała na ul. Zosińska wola znajomość z dwiema kobietami, które dowiedziawszy się o co idzie obiecały jej natychmiast wyrobić świetną posadę i ofiarowały się natychmiast zaprowadzić ją na nowe miejsce — Nieprzeczuwającą podstępni Dąbrowską zaprowadziły do lasu w Uhornikach, tu obliły ją dotkliwie i wyrwawszy jej kosz z garderobą i bielizną zbiegły. — Nieszczęśliwa dziewczyna znalazła się nagle na bruku bez grosza przy duszy, bo w koszu oprócz garderoby wart. 400 zł. posiadała gotówkę 80 zł. Policja wyteżyła wszystkie siły aby zuchwałe złodziejki ująć i po kilku dniach poszukiwań usiłowania jej uwięzione zostały pomyślnym wynikiem. Na podstawie podanego rysopisu aresztowano Janinę Palijów lat 23, włóczęgą, bez zajęcia i miejsca zamieszkania i 17-letnią Kazimierę Pokrzywką, rodem z Turki, również bez zajęcia i miejsca zamieszkania. — Po dłuższym oporze przyznały się obie do winy, wydając część skradzionych rzeczy, resztę zaś Palijów zakopała w lesie, tłumacząc się, że sama już zapomniała w którym miejscu. — Zuchwałe złodziejki odstawiono do sądu.

ODPADKI na OPAŁ z DOSTAWĄ

== sprzedają ==

Zakłady dla Przemysłu Drzewnego S. A.

Telefon 15. w Stanisławowie, ul. Szpitalna 2220. Telefon 15.

2-4-714

Jak urzęda popierają polskie Spółdzielnie.

Spółdzielnia pracowników kolejowych w Stanisławowie założona w roku 1911, licząca 3750 członków wniosła do Izby Skarbowej we Lwowie prośby przepisowo osteplowane na wydanie koncesji a mianowicie 2/12. 1922 o przyznanie hurtowni soli. 19/9. 1923. o rozlewnię spirytusu skażonego i drobną sprzedaż tytoniu, 25/4. 1924. o sprzedaż wódek monopolowych w zamkniętych naczyniach, 24/11. 1925. o przydział jednorazowy 1.200 butelek spirytusu „bongut“ na święta.

Na skutek prośby o hurtownię soli i rozlewnię spirytusu, zbadano przez organ Dyrekcji skarbu ubikacje nasze, zarządzono zrobienia planu tychże, odpisano numeru pożyczki państwo-

wej w końcu oświadczone, że nie stoi na przeszkodzie, że w krótkim czasie sprawa pomyślnie będzie załatwiona. Gdy zaś rok po roku mijał bez żadnej odpowiedzi, na dniu 21/3. 1925. wniosliśmy do Izby Skarbowej przenaglenie prosząc odpowiedź tak długo wlokącej się sprawy. Na dniu 11. września 1926 do L⁸⁶⁵⁹⁸_{WIV14}/26 dostaliśmy odpowiedź, że Izba Skarbowa we Lwowie nie uwzględniła naszej prośby na rozlewnię spirytusu. Ten sam los spotkał resztę naszych podań.

Zapytujemy Izbę Skarbową we Lwowie czy na taki wyrok trzeba aż 3 lata czekać? i jaką drogę ma Spółdzielnia obrać w celu uzyskania na wymienione artykuły pozwolenia? droga przez nas wybrana nie odnosi widać pożądanego skutku.

A z przykrością musimy stwierdzić, że w przeciągu tego czasu dużo firm nowo-powstałych innych narodowości otrzymało wymienione koncesje. 1—822.

Udaremnione włamanie do kasy sądu pow. w Nadwórnej.

Co wyrażają złodzieje w Warstatach więzienia karnego we Lwowie. Wyprawa niebezpiecznych „kasarzy“ do Nadwórnej. Przytomność umysłu naczelnika sądu. Obaj włamywacze pod kluczem.

Na wielkie niebezpieczeństwo była tymi dniami narażona kasa sądu powiatowego w Nadwórnej, do której postanowiło dobrać się dwóch niebezpiecznych specjalistów t. zw. kasarzy. Dzięki wyjątkowej przytomności umysłu naczelnika sądu p. radcy Osuchowskiego obaj sprawcy zostali na gorącym uczynku ujęci i to w sposób tak komiczny, że okrywa on niemalą hańbą tak wytrawnych złodzieji.

Karol Iwanków odsiadujący karę 5 letniego więzienia za morderstwo i włamanie kasowe we Lwowie, poznał się w więzieniu z niejakim Köplingerem, towarzyszem po fachu pochodzącym ze Stanisławowa. Wspólna dola złączyła ich i dni upływały na szczególnych przygotowaniach do dalszej „pracy“ tembardziej, że Iwanków miał lada dzień karę ukończyć i więzienie opuścić. Przygotowania robione były z całym zapałem swego fachu, bo Iwanków zajęty w warstatach rzemieślniczych więzienia karnego we Lwowie sporządził tam cały szereg precyzyjnych narzędzi służących do rozbijania kas ogniotrwałych, a Köplinger polecił mu gorąco mieszkanie swojej żony w Stanisławowie (ul. Prywatna l. 5), gdzie po wyjściu z więzienia miał znaleźć przytulę i oddać się układaniu planów na najbliższą przyszłość.

Wszystko poszło jak z płatka. Iwanków pożegnał czule Köplingera, rzucił zjadliwe spojrzenie na mury „Brygidek“ lwowskich, które 5 lat trzymały go w swoich objęciach i z pakunkiem zawierającym narzędzia przyjechał do Stanisławowa. Tu w mieszkaniu Köplingerowej poznał niejakiego Władysława Myszkę, kochanka gospodyni domu i również wytrawnego kasiarza i polegając na opinii Köplingerowej, że to „swój

chłop“ wtajemniczył go w swe plany obiecując równy podział łupów. Po naradzie wybór padł na Nadwórnę, gdzie postanowili „położyć na pysk“ (w gwarze złodziejskiej znaczy rozbić) kasę ogniotrwałą tamt. sądu powiatowego i w tym celu Iwanków wyjechał pierwszy do Nadwórnej dnia 9. b. m. na zbadanie sytuacji a w ślad za nim następnego dnia podążył Myszką z narzędziami. Tegoż dnia w nocy włamali się do biura naczelnika sądu p. radcy Osuchowskiego, gdzie stała kasa i ubrani w rękawiczki gumowe (by nie zostawić odcisków palców) przystąpili do pracy.

Pech chciał, że radca mając do załatwienia jakiś pilny akt wszedł nagle do swego biura, gdzie nagle ujrzał ku swemu zdziwieniu dwóch nieznanych mężczyzn stojących przy kasie. Jeden rzut oka pouczył go o celu ich wizyty, nie namyślając się więc wiele krzyknął gromkim głosem: „Stój! Ręce do góry“ równocześnie wyciągnął w ich kierunku swą groźną prawicę w której jak o tem złodzieje byli święcie przekonani tkwił śmiertelny rewolwer. Złodzieje drżący ze strachu stanęli jak słupy soli z wyciągniętymi w górę rękami a p. radca z pomocą nadbiegłego dozorcę więzienia Maksymiljana Wołkanowicza skrepił ich i kazał odstawić do więzienia.

Wściekłość złoczyńców nie miała granic gdy przekonali się że rewolweru p. radca zupełnie nie miał, ale było już zapóźno bo na rękach czuli silne kajdanki a wokoło siebie znów cztery ściany więzienia.

Następnego dnia odstawiono ich do Ekspozytury policyjno-śledczej w Stanisławowie, która po ukończeniu dochodzeń oddała ich do więzienia sądu okręgowego.

Bestjałskie morderstwo w Przerośle.

Wieś Przerośl w powiecie nadwórniańskim była w ubiegłym miesiącu widownią bestjałskiego morderstwa, którego zgrozę zwiększa jeszcze blahy powód jaki wywołał zbrodnię.

Stanisław Hołyński, zarobnik, żonaty, i ojciec 3-ga dzieci zastał w czesnym rankiem dnia 15. VII. b. r. na swem polu jakiegoś wieśniaka pasącego krowę. Zaintrygowany i oburzony tym faktem przyskoczył do szkodnika uzbrojony w tęgi kij i w tej chwili spostrzegł że jest to

ojciec jego pierwszej żony 56-letni Piotr Mocyk Okoliczność ta zwiększyła jeszcze wściekłość Hołyńskiego bo zdeptał Mocyka trzymanym kijem w głowę z taką siłą, że

starzec złany krwią runął na ziemię.

Ale ofiara żyła jeszcze więc morderca chwycił omdlałego za gardło i dusił tak długo, aż mu

załamał zupełnie przewód oddechowy

w gardle, w końcu niepewny jeszcze śmierci zaciągnął trupa do znajdującej się opodal kałuży i położywszy go na brzuchu zanurzył twarz jego w wodzie i tak go pozostawił. Po dokonanej zbrodni wrócił Hołyński do domu, przebrał koszulę powalaną krwią i błotem i zbiegł w pole.

Wówczas dopiero przyszła zapewne refleksja i poczęły go dręczyć wyrzuty sumienia, bo w parę godzin później

morderca sam zgłosił się na posterunku policji w Wołosowie

opowiadając szczegółowo o przebiegu całej zbrodni nie okazując jednak zbytniego żalu. Po ukończeniu dochodzeń odstawiono go do aresztów sądu powiatowego w Nadwórnej.

Z okolicy.

Bednarów. (Utonęła w Łukwi). Niewinna na pozór Łukwia pochłonęła niedawno nową ofiarę. Oto 16 letnia Anna Starczewska usiłując przejść przez tamę rzeczną prowadzącą do młyna straciła równowagę i upadła w głębię utonęła. Gdy spostrzeżono pływające zwłoki o jakimkolwiek ratunku nie było już mowy.

Bitków. (Znów ofiara pracy). Pomocnik szybowy w kopalni „Vacuum Oil Comp“ Czesław Radwański uderzony spadającą rurą w czoło zmarł w godzinę po wypadku mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej. Dochodzenia policyjne ustaliły, że przyczyną nieszczęśliwego wypadku była własna nieostrożność denata.

Worochta. (Samobójstwo z miłości). Smutna tragedia na tle erotycznym rozegrała się tu z końcem ubiegłego miesiąca. Bawiąca chwilowo w Worochcie 31-letnia rozwódka Rozalja Karacz z Kołomyji kochała się już od dawna w 40-letnim kawalerze Stefanie Biłousie, który jednakowoż zapalony rozwódki przyjmował bardzo chłodno i żenić się nie chciał. Dnia 26. z. m. przyszło między nimi do stanowczej rozmowy w czasie której B. oświadczył, że absolutnie żenić się nie myśli, co Karacz wzięła sobie tak do serca, że wypijwszy większą ilość płynu żrącego t. zw. mikrocydu natychmiast zmarła.

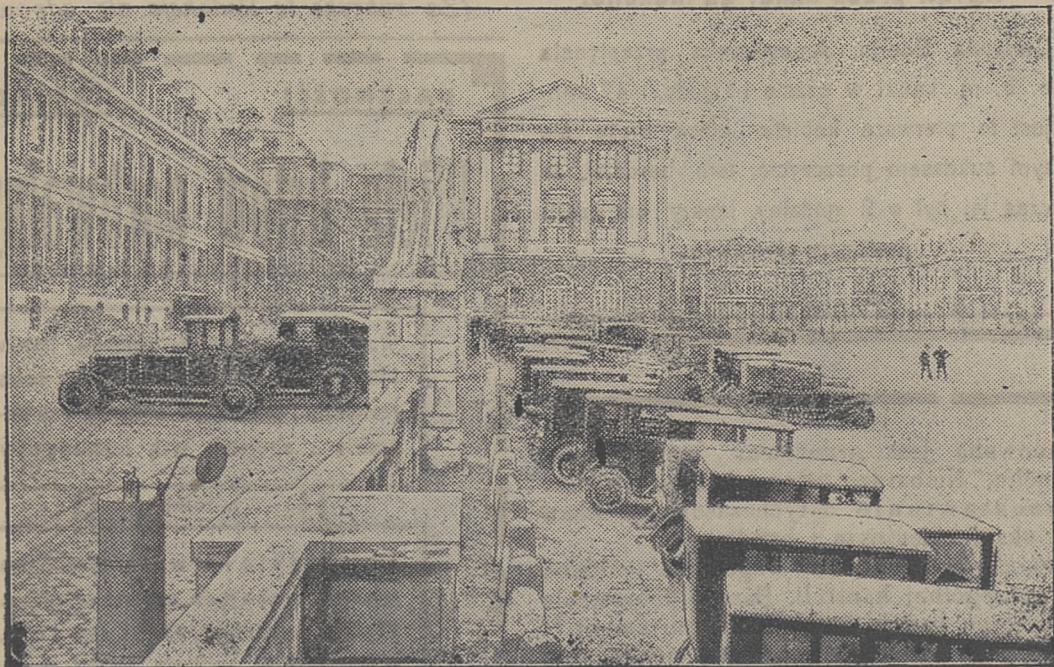
Rohatyn. (Nie lubi karabinu). Jan Bojko, lat 21 z Bolszowiec chcąc uniknąć służby wojskowej postanowił zbiec do Rosji. Miał jednak pecha bo w chwili przekradania się przez granicę został w Podwołoczyskach aresztowany i w kilka dni później znalazł się już w aresztach sądu powiatowego w Bursztynie.

Bieliznę męską, damską i dziecięcą, Fartuszki, Pończochy, Trykoty, Swetery, Krawaty, Paski, Parasole, Laski, Pledy, Koce, Rękawiczki, Szelki, Podwiązki, Torebki, grzebienie, Przybory toaletowe, Dodatki do haftu i krawieczyzny

poleca Władysław Lewak, Stanisławów Sapieżyńska 9. Tel. 200.

Filja Nadwórna, Rynek. — Telefon Nr. 33.

Zgromadzenie Narodowe w Wersalu.

Poselskie auta w dziedzińcu zamkowym w czasie obrad.

ZE SFER NAUCZYCIELSKICH.

Niemilknąca legenda.

Urobiła się legenda, że nauczycielstwu nieźle się powodzi. Legenda rośnie z dnia na dzień, w sposób bardzo przesadny i krąży wśród włościan i inteligencji, budząc podziw i zazdrość, nienawiść do nauczycielstwa, że ma tak znakomite uposażenie wynosi przeciętnie od 165 zł. do 185 zł. Bez względu na większość nauczycieli, bo 45.000 jest w XI i X kategorii i mimo, że posiada wyższe egzaminy, zalicza się niestety do niższych funkcjonariuszy państw. razem z szeregowymi W. P. i posterunkowymi P. P. Ta nikła kwota miesięcznego uposażenia budzi ową legendarną wieść, ażeby z ohydź nauczycielstwo w oczach ludu, wśród sfer pracującej inteligencji przed przedstawicielami Sejmu! Jest to przecież uposażenie głodowe. Ono jest jedno z przyczyn, że lepsze jednostki omijają ten zawód, zdolniejsze siły uciekają z tego zawodu. Bo pocóż mają je gorzej traktować w tym zawodzie, kiedy gdzieś indziej dają lepsze kęsy za znacznie lżejszą pracę? Przy sposobności będziemy się starali wykazać nędzę położenia naucz. szk. pow. Masimy jednak zaznaczyć, że od sprzyjających lub niesprzyjających warunków nauczyciela zależy intensywność jego pracy i stopień osiągania celów. Ażeby szkoła była idealna, to dusza jej — nauczyciel — musi być panem w niej, wolnym od ciężkich trosk i ustawicznych kłopotów materialnych. Stosunki życiowe należy mu tak ułożyć, iżby całą duszą oddał się młodzieży.

Opinia ta jest inspirowana. Pewne odłamy dążą do opanowania nauczycieli; chcą im dać łącznie uposażenie, jeszcze lepsze wykształcenie, by nie myślał o szkole i pracy społecznej, ale o tem, co będzie jadł, w co przyjdzie swe nędzne kości, bo wtedy będzie miękki i lepiej da się modelować.

Al. Jakiel.

* * *

Lokomocje inspektorów.

Posłowie z trybuny uważali, że najlepsze poczynili oszczędności, gdy odebrano inspektorom szkolnym możność lustracji szkół, przez zniesienie farmanek i koni. Nie trzeba się zbytnio trudzić, ażeby udowodnić, że jednak inspektor powinien być zaopatrzony w środki lokomocje i jeśli się Szan. Czytelnicy nie zgorszą to twierdzą, że inspektorom należy dać automobile, (ze względu na dobro szkoły) poczciwe drogi dadzą im wszędzie dojechać. Tak potrzebna jest ciągła ingerencja i częste porozumienia z gminami, które są zupełnie opieszałe. Tam, gdzie inspektor ciągle jeździ, gdzie ma ciągłe konferencje z gminami i przebywa ustawicznie w powiecie, w styczności z szkołami, nauczycielstwem i ludem, mamy gwarancję, że szkoły będą funkcjonowały należycie a inspektorzy tkwiący w miejscu,

więcej przy biurku, takiej gwarancji nie dają. Jaka niepowetowana szkoda wynikła dla oświaty pozaszkolnej. Rozumieją ważność urzędów oświatowych cywilizowane niepolityczne państwa, wyposażając inspektorów w odpowiednie środki.

Nie doceniając tego zwolennicy koncentracji, którzy chcą uzależnić oświatę od polityki i traktować ją na równi z innymi działami. Także zbyt bolesna była redukcja w inspektoratach, przed uprzednim uproszczeniem administracji. Jeszcze w r. 1925 przed redukcją każda osoba pracowała w biurach Rad szkolnych za trzy i cztery siły kancelaryjne. (W okresie np. plebiscytu szkoln. — czy obecnej konskrypcji dzieci nie istnieją godziny urzędowe, ale i wypoczynki nocne). Taki nawał pracy jak w biurach Rad szkolnych prawie nie spotykamy w innych urzędach, a skuteczniejszą się ją nadzwyczajnymi wysiłkami urzędników i nauczycieli.

Al. Jakiel.

Dział informacyjny Ogniska nauczycielskiego.

Komunikat Ogniska nauczycielskiego w Stanisławowie.

Tymczasowy ustrój władz szkolnych.

Głos dzieci szkolnych — to przyszli szermierze na niwie oświaty, jako nauczyciele(ki), dlatego uważamy, że ich rodzice powinni zapoznać się z ustawami „u progu nowej ery”, nie tylko z obowiązku obywatelskiego współudziału w budowie i rozwoju szkoły (przez koła rodzicielskie), ale i z obowiązku rodzicielskiego znać treść ustaw, normujących zawód — los ich dzieci, do którego jednak tylko jego zamiłowanie ma je (dzieci) pociągać.

Rady szk. miejscowe podlegają władzom administracyjnym I. instancji, którą jest w sprawach szkolnych, wychowawczych i oświatowych w swoim powiecie Rada szk. pow., względnie miejska w miastach, rządzącą się własnym statutem, (np. Lwów, Kraków, Warszawa) w miejsce dawniejszych Rad szk. okręgowych. I jej zakres działania i skład reguluje ustawa z 4. czerwca 1920 „o tymczasowym ustroju władz szkolnych”. Po myśli § 8. rozp. Min. z 8. lutego 1921. przewodniczącym Rady szkol. pow. (wzgl. miejskiej) jest inspektor szkolny, obejmujący w zakresie administracji szk. te uprawnienia i obowiązki, które dotychczas należały do naczelnika powiatowej władzy politycznej, jako przewodniczącego b. Rady szkol. okręg., a którego obowiązki (inspektora) określa § 15 obecnej ustawy w 11 punktach.

§ 3 w 8-miu punktach, § 4 w 24 punktach obejmują czynności i zadania Rady szkol. pow. (wzgl. miejskiej). Poza osobą przewodniczącego skład Rady szkol. pow. (wzgl. miejskiej) wyznacza § 6 i 7 wspomnianej ustawy. § 11 traktuje o „Wydziale wykonawczym”, w skład którego wchodzi: przewodniczący Rady szkol. powiat. i dwóch członków Rady przez nią wybranych (miasta z własnym statutem trzech).

Które z toczących się w Radzie spraw mają rozstrzygać się na pełnych posiedzeniach uznaje przewodniczący lub specjalna uchwała Rady; są jednak sprawy, które muszą być traktowane kolegiąlnie. O ile zostały załatwione (w przypadkach nagłych) przez Wydział wykonawczy muszą być podane na najbliższym posiedzeniu pełnej Rady do jej zatwierdzającej wiadomości. Nauczycielstwo szczególniejszą uwagę zwraca na działalność przedstawicieli zawodu nauczycielskiego w Radzie szkol. pow., wybranych wraz z zastępcami na nauczycielskich konferencjach powiatowych na okres 3 letni, bo są to ludzie krew z krwi, kość z kości, nasi — względnie takimi być powinni.

Do tematu tego jeszcze powrócimy.

Futra w stylu lipskim

— farbuje —

Chemiczna Pralnia i Farbiarnia

„BŁYSKAWICA“

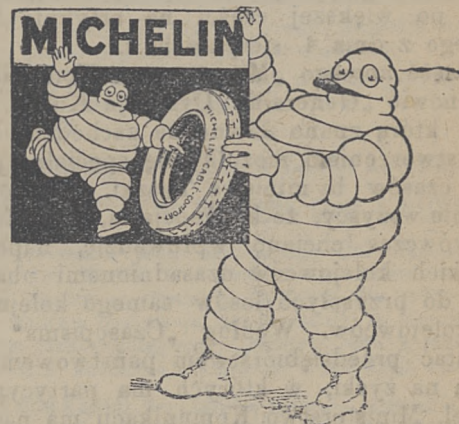
Stanisławów

Centrała: Sedelmajerowska I. 47.

Kantor przyjęcia: Sapieżyńska I. 10

Garderobę do założby wykonuje się w ciągu 24-ro godzin. 8-13-723

ZASTĘPSTWO

Dom handlowy rolniczo-przemysłowy

JAN IWLIJEW

STANISŁAWÓW, ul. Sapieżyńska I. 10.

1—1

Telefon Nr. 352.

820

Charty 4-ro tygodniowe angielskie do sprzedania.

Bliższa wiadomość „Mleczarski Sojusz”, Stanisławów, Sobieskiego 28. 1-1-811

Podziękowanie.

W. P. dr. Edwardowi Reinertowi za troskliwą opiekę i szybkie wyleczenie mego dziecka z ciężkiej choroby dyfterji, tą drogą szlę serdeczne „Bóg zapłać”.

Moses Zimmerman.

Podziękowanie.

Serdecznie dziękuję Państwu Czaplińskim, w Których Zakładzie kąpielowym w Delatynie znalazłem rychłą skuteczną pomoc na uporczywy katar tchawicy, przez zastosowanie doskonałych tamże inhalacji, nie ustępujących w niczem urządzeniom zagranicy.

Stanisławów, dnia 11. sierpnia 1926.

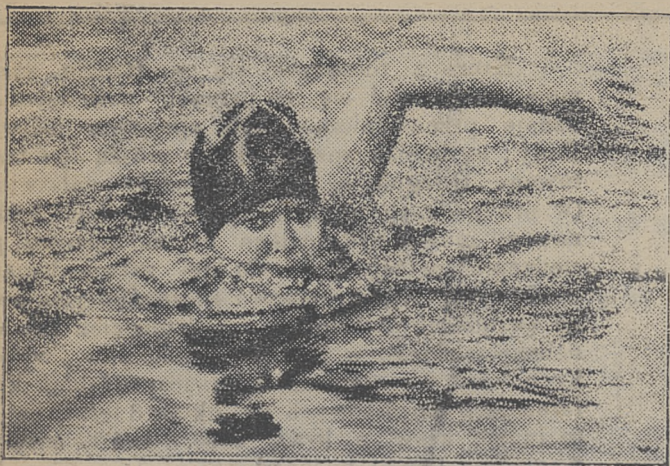
1—1—818

Dr. Mondscheln.

Podziękowanie.

Tą drogą składam Wielebnemu ks. Ojcu superjorowi i tym, którzy brali udział w pogrzebie mego nieodżałowanego małżonka ś. p. Bronisława Wolskiego, a to duchowieństwu, znajomym, przyjaciółom i krewnym serdeczne „Bóg zapłać”.

Stroskana wdowa.

Wpław przez kanał La Manche.

Gertruda Ederle, Amerykanka przepłynęła 6. b. m. kanał w czasie 14 godz. i 42 min. jest to pierwsza kobieta, która może się tym sukcesem poszczycić, tem bardziej, że czas jej był o 2 godziny lepszy od czasu mężczyzn-pływaków.

Z Polskiego Związku Kolejowców.

(Komunikaty P. Z. K.)

Pogłoski i nadzieje.

Od niejakiego czasu pojawiają się w dziennikach pogłoski o mających nastąpić radykalnych zmianach w ustroju kolejnictwa naszego w związku z zamierzonym utworzeniem i to już z dniem 1. stycznia 1927 r., Ministerstwa Komunikacji. Przed niedawnymi czasami przynosiły te pogłoski tak Słowo Polskie jak i Ilustrowany Kurjer Krakowski. Nasz „Kolejowiec” potrąca o te sprawy w trzech artykułach w ostatnim numerze z dnia 10. sierpnia b. r., a mianowicie „Kilka słów o pragmatyce” — „Walka o Departament Administracyjny” i „Refleksje na tle mowy Dra Bartla”. Ostatni numer „Czasopisma” — organu „Związku Umysłowych Pracowników kolejowych” podaje w artykule „Ministerstwo Komunikacji” bliższe szczegóły tej zamierzonej reorganizacji, oparte po większej części na artykule Słowa Polskiego z dnia 4. sierpnia b. r.

Część nowego „Ministerstwa Komunikacji” ma stanowić „Generalna Dyrekcja Kolei”, koncepcja, którą znano dawno na zachodzie, a nad której stworzeniem mozoliły się specjalne głowy już za czasów b. ministra Tyszki. Przypominamy sobie wszyscy, że koncepcja ta, w tej formie, jaką wówczas chcieli wprowadzić, napędzała wszystkich kolejowców uzasadnionymi obawami tak co do przyszłych losów samego kolejnictwa jak i kolejowców. Według „Czasopisma” kolej ma zostać przedsiębiorstwem państwowem obliczonem na zyski, w których ma partycypować personel. Ministerstwo Komunikacji ma nad Generalną Dyrekcją ogólny nadzór, sprawy budżetu oraz gospodarki taryfowej. Nasuwa się natychmiast pytanie, czy i jak potrafi Ministerstwo Komunikacji uzgodnić zyski „Generalnej Dyrekcji Kolei” z wymaganiami gospodarczymi Minist. Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych wreszcie Skarbu. Min. Spraw Wojskowych będzie miało również coś nie coś do powiedzenia. Kwestja zasadnicza, poruszona w „Kolejowcu” w artykule „Refleksje na tle mowy dra Bartla” o zrobieniu bilansu otwarcia a niemożności technicznej uczynienia tego z dniem 1. stycznia b. r., pozostaje w pełni otwarta. Przedewszystkiem zaś, czy i jak wyglądać będzie przyszły „Statut organizacyjny”, bez którego solidnej i trwałej budowy, „Generalnej Dyrekcji” pomysłu sobie nie można. Niemniej może kolejowiec, kształcony na wzorach zachodnich bodaj przypuścić, ażeby taki statut, dał się zrobić od ręki „na kolanie”.

Generalna Dyrekcja zachowa prawdopodobnie ten sam ustrój, jaki ma obecnie Min. Kolei, z tymi samymi podziałami na departamenty i wydziały. Dyrekcje mają uleść nowemu przeorganizowaniu. Celowe i słuszne jest dążenie do centralizacji wydziałów kontroli dochodów w ten sposób, ażeby ich było tylko trzy, a to w Warszawie, Poznaniu i Lwowie. Tak samo celowe i słuszne jest rozdzielenie kontroli zakupów materiałów od zakupów samych, o co w obecnym Min. Kolei toczyła się zażarta walka od szeregu lat między szeroko a normalnotorowcami. Proszą się o zwinienia Wydziały: sanitarny i zasobów, a jeżeli już koniecznie ma pozostać drugi — to pierwszy winien uleść gruntownej zmianie przez wprowadzenie ujednolicienia „Kolejowych Kas Chorych”. Wydziały: administracyjny i prawny mogą wspaniale stanowić jedność.

Planowana jest gruntowna reorganizacja służby ruchu. Niebardzo celowe byłoby wobec tego pozostawienie dotychczasowego stanu w dziale eksploatacyjnym i handlowym.

Gospodarka finansowa i wagonowa poddana zostanie szczególnej kontroli. Bardzo dobrze, ale jak wobec tego będzie wyglądać departament II obecnego Min. Kolei, który uważa się jedynie jako generalnego buchaltera, ale w sprawach kontroli wydatków departamentów innych uważa, że kontrola należy do Najwyższej Izby Kontroli Państwa i do Komisji komunikacyjnej Sejmu.

Mamy Ministerstwo Kolejowe już lat 8 dzięki 8 z nakładem. Niewiele to, ale też niewiadać, ażeby przez tych lat 8 przygotowano prace nad zasadniczą, dobrą, polską organizacją tak dalece, ażeby w ciągu 5 czy 6 miesięcy, powstał nowy zupełnie i chociaż nieidealny — bo takich niema — ale praktyczny i celowy, dobry twór.

Pracownicy oddają się błogim nadziejom, że równocześnie z powstaniem „Generalnej Dyrekcji”, polepszą się gruntownie stosunki. Któżby tego nie chciał i nie pragnął?

Płace wyższe od płac innych pracowników, ponadto udział w zyskach! Zaprawdę jest się z czego cieszyć. Rzeczywistość jednak jest, zwłaszcza dla nas, od lat 8 raczej złą macochą, jak chociażby oziębłą matką. Co rok to gorzej. Oby „Generalna Dyrekcja” zainicjowała wreszcie następne lata pod auspicjami niechaj już — jak na początek — chłodnej matki, ale nie złej macochy.

Mamy, jako Związek, dość wiele sił, ażeby w momencie, gdy sprawy z różowych zaczną przemieniać się w czarne, wywrzeć odpowiedni nacisk. Nasz Zarząd Główny czuwa bardzo pilnie nad sprawami, których pieczę mu poruczono i powierzono. A czuwać w tym wypadku winien z podwójną bacznością, bowiem ludzie, którzy jako główne i kierujące siły pracują w cichości i tajemnicy nad organizacją nowej Generalnej Dyrekcji, są ci sami, jacy pracowali za czasów b. ministra Tyszki. Są to bezwzględnie ludzie zdolni i osobiście bardzo nawet prawi. Ale ludzie, którzy żyli i pracowali w zupełnie odmiennych warunkach przez całe życie, od tych, w jakich u schyłku swej pracy pracują obecnie.

Kto się przez długi, długi szereg lat przyzwyczaił do przestrzeni kolejowych na dziesiątki tysięcy kilometrów, temu trudno nie rozsądzać przestrzeni, liczącej tylko marne setki tych kilometrów. Razem zaś z dziesiątkami tysięcy kilometrów szła w parze i szerokość ujęcia administracji oraz nieograniczoność swej własnej administratywnej władzy — „Bolszoj ukaz — ma-lenkoi prikaz” — w końcu „niebolszaja nahajka!” A tu trzeba ciągle porywać się o ciasne zasady i jeszcze bardziej krępujące prawo!

Nie należy sobie robić zbyt różowych nadziei i nie należy budować zamków na lodzie. Ale należy wierzyć i ufać we własne siły, oraz czujność i mądrość tych, których te siły postawiły na czele.

W ścisłym organizacyjnym połączeniu — winniśmy się doczekać jeżeli nie zupełnie, to w każdym razie bardziej różowej przyszłości niżli teraźniejszość.

Czas odnowić prenumeratę!

NADEŚLANE

(Za rubrykę tę Redakcja nie odpowiada.)

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

Wiele listów pochwalnych.

Wszyscy posiadacze fortepianów, pianin i fisharmonij, raczą się przekonać o moim rzetelnym i sumiennym wykonaniu w naprawie i strojeniu tych instrumentów

1—2—816

Stroję czysto i trwale, uzupełniam wszelkie brakujące części składowe. Chętnie wyjeżdżam na prowincję, a wszystko po możliwie niskiej cenie.

Zygmunt Borowski

Stanisławów, ul. Romanowskiego 1. 7.

Polskie Tow. Handlu i Przemysłu
Futrzanego

„FUTRO”

Sp. Akc. w Warszawie

zawiadamia, iż doroczna XVII. sprzedaż licytacyjna futer odbędzie się w dniu 2. września 1926 roku w lokalu własnym Spółki w Warszawie przy aleji Puławskiej 1. 61.

Początek punktualnie o godz. 10-tej rano.

Towary do obejrzenia w dniach 30 i 31. sierpnia 1926 r.

Szczegóły w prospektach, które przesyła się na żądanie. 1—1—814

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam, że sprzedaję

CEGLĘ (WIŚNIÓWKĘ)

po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach. Cegła jest tegorocznego wypału, zupełnie suchą i zostaje wprost z pieca do wagonów względnie do budów odstawiona.

Żądajcie tylko cegłę Urmana, która jest znaną od lat 30-stu. 3—4—741

Dostawa natychmiastowa.

GEGIELNIA KRĘGOWA

C. URMAN

STANISŁAWÓW.

BIURO SPRZEDAŻY:

ulica Zosina - Wola 69.

Telefony Nr. 201 i 143.

Marysiu — poco się męczysz?

ALBORIL

samodziałający środek do prania

PIERZE SAM

bez tarła, bez szczotki i bez mydła, sody etc.

wystarczy zamoczyć, gotować i przepłukać,

BIELI SAM

jaśniej niż słońce i lepiej jak na trawniku, bielizna staje się śnieżno-biała i świeżo-pachnąca,

ZABIJA WSZELKIE BAKCYLE

i oszczędza wiele czasu, pracy, opału, pieniędzy,

jest pod gwarancją wolne od chlorku i innych szkodliwych składników
i nie niszczy bielizny.

Na Wystawie spożywczo-Higienicznej w Warszawie 1926 roku odznaczone

ZŁOTYM MEDALEM.

Sposób użycia: Rozpuścić zupełnie zawartość paczki w 2—3 wiadrach zimnej wody. Namoczyć bieliznę w tym zimnym roztworze i pozostawić ją tak przez noc. Potem rozpocząć gotować powoli bieliznę, mieszając od czasu do czasu. Kwadrans godziny gotowania wystarczy. Następnie przeprać bieliznę lekko i wypłukać wletem w ciepłej potem w zimnej wodzie gruntownie. Bielizna staje się zupełnie czysta i śnieżno-biała. Bielizny wełnianej, kolorowej, jedwabnej i t. p. nie gotuje się, lecz pierze w ciepłym, względnie w zimnym roztworze lekko i ostrożnie.

Fabryka chemiczna P. Strahl i Ska, Szoplenice G. Śl.

Wylączna sprzedaż na Stanisławów i okolicę:

Windreich & Zang, Stanisławów.

Wszędzie do nabycia!

5-12-765

Wszędzie do nabycia!

Wielki Medal Złoty z 1926

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Kto chce przyrządzić
dobrą kawę niech używa

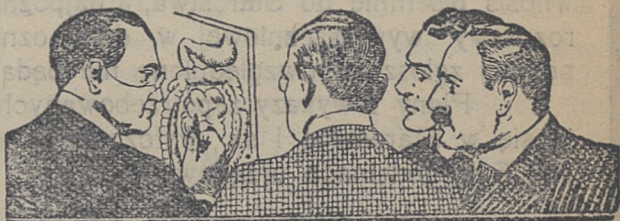
CYKORJĘ „GLEBA”

Kto chce pić już
przyrządzoną smaczną
i pożywną kawę niech
używa **KAWOL**

„GLEBA”

6-746

RATUJCIE ZDROWIE

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły
że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji.

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania naj-
rozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy złą prze-
mianę materji.

— SŁYNNE OD 45 LAT W CAŁYM ŚWIECIE —

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dra LAUERA.

jak to stwierdzili prof. Berlińskiego Uniwersytetu Dr. v. Leydon, Dr. Martin, Dr. Hochfloetter i wiele innych wy-
bitnych lekarzy są idealnym środkiem dla uzdrowienia żo-
łądka, usuwają obstrukcję [zatwardzenie] są niezastąpionym
środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcję organów tra-
wienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dra LAUERA usuwają cierpienia wątroby,
nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reuma-
tyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z gór Harcu Dra Lauera zostały nagrodzone na
wystawach lekarskich najwyższymi odznaczeniami i złotymi
medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie
i wielu innych miastach. Tysiące podziękowań otrzymał Dr.
Lauer od osób wyleczonych.

**Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko
zł. 2.50.**

7-15-731

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw.
Repr. na Polskę: JÓZEF GROSSMAN, Warszawa, Chmielna 49

Dwie uczennice

w wieku od 10 do 14 lat, katoliczki, znajdu-
umieszczenie u wdowy po kolejarzu w Stanisła-
wowie, ul. Gołuchowskiego l. 62 (parter na
prawo) Wikt zdrowy i opieka rodzicielska za-
pewniona.

1-2-817

Farby i lakiery krajowe i zagraniczne ■ Pendzle i szczotki gospodarcze ■ Oleje
wszelkie i chemikalje ■ Gąbki naturalne i gumowe ■ Przybory fotograficzne ■
Przybory sportowe: footbaall, tenis, krokiet ■ Przybory do łowienia ryb

poleca w wielkim wyborze po cenach najtańszych

FIRMA JULJAN POLAK, ul. Sapieżyńska 11.

10-13-688

Starostwo w Stryju.

Odpis.

L. 28610/3.

Stryj, dnia 10. sierpnia 1926.

Obwieszczenie.

Na cele ruchu i eksploatacji na kolei państwowej Stryj-Beskid zajęta być musi część parceli gr. kat. 1998/2 w gminie katastr. Uhersko, stanowiącej własność gminy Uhersko, jako koniecznie potrzebna pod wykonane w czasie wojny światowej przedłużenie toru 2 w stacji Uhersko-Dobrzany.

Ministerstwo kolei rozporządzeniem z dn. 27 marca 1923 L. dz. V-493/20/23 r. poleciło wypłacić za ten grunt odpowiednie wynagrodzenie, które ma być ustalone w drodze umowy względnie oszacowania sądowego.

Ponieważ umowa z właścicielem z powodu żądania nazbyt wygórowanego wynagrodzenia nie przysłała do skutku, przeto po myśli ustawy z dnia 18/2, 1878 dz. u. p. Nr. 30 zachodzi potrzeba wywłaszczenia wyżej opisanego obiektu na rzecz Skarbu kolejowego.

Celem ustalenia przedmiotu, mającego być wywłaszczonym, odbędzie się na dniu 28. sierpnia b. r. o godzinie 3-ciej po południu dochodzenie komisyjne przy współudziale interesowanych stron.

Zarzuty przeciw żądanemu wywłaszczeniu można wnosić pisemnie do Starostwa, a najpóźniej ustnie podczas rozprawy wywłaszczeniowej w dniu oznaczonym. Zarzuty później zgłoszone uwzględnione nie będą.

Plany i wykazy zapotrzebowanych gruntów znajdują się w Starostwie i są wyłożone do wglądu w biurze Nr. 6 w godzinach urzędowych.

1—1—808

Starosta: **Gronziewiץ.**

Urząd Wojewódzki w Tarnopolu.

L. A. D. 82062.

Tarnopol, dnia 2. sierpnia 1926.

OGŁOSZENIE.

Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych we Lwowie przedłożyła wniosek o udzielenie jej zezwolenia na urządzenie stałego przewozu na Dniestrze pomiędzy Uściczkiem w powiecie Zaleszczyckim a Siemakowcami w powiecie Horodeńskim.

Przewóz ten ma pozostawać pod zarządem Państwowego Zarządu Drogowego w Zaleszczykach.

Celem stwierdzenia dopuszczalności względnie ustalenia warunków zamierzonego urządzenia wodnego zarządza Urząd Wojewódzki w Tarnopolu na zasadzie upoważnienia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 21. czerwca 1926. L. Dz. VII.-893/26. **dochodzenia wodnoprawne** na miejscu na dzień 16 września 1926 (czwartek).

Komisja zbierze się w powyższym dniu o godzinie 10-tej w Urzędzie gminnym w Uściczku. Projekt i opis techniczny wyłożone będą do publicznego wglądu w Starostwie w Zaleszczykach przez 8 dni od 23. do 31. sierpnia 1926 r. włącznie w godzinach urzędowych.

Ewentualne zarzuty lub oświadczenia przeciwko udzieleniu pozwolenia wnosić można przed terminem dochodzenia w Starostwie w Zaleszczykach pisemnie lub ustnie, następnie zaś przy dochodzeniu.

Ostrzega się, że ci, którzy w tym terminie nie podniosą żadnych zarzutów tracą do nich prawo i będą mogli przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymywania urządzeń zapobiegających szkodzie, albo też odszkodowania.

1—1—809

Wojewoda: w z. **SIEDLECKI.**

Starostwo w Żydaczowie.

L. 20777/26

2

Żydaczów, dnia 3. sierpnia 1926.

Obwieszczenie.

Zarząd dóbr ks. Czartoryskich w Żurawnie, wniósł do Starostwa prośbę imieniem właścicielki Heleny ze Skrzyńskich Czartoryskiej, o udzielenie pozwolenia na przeprowadzenie urządzenia stawów rybnych w gminie kat. Mielniczu.

Teren projektowany dla założenia stawów rybnych w dobrach Żurawno położony jest na obszarze folwarku w Mielniczu a to między gościńcem prowadzącym z Żurawna do Martynowa, a rzeką Dniestrem, od którego oddzielają go wąskie paski gruntów ornych należących do poszczególnych włościan.

Celem zbadania dopuszczalności zamierzonego przedsięwzięcia ze względów publicznych, oraz ze względu na postanowienia ustawy wodnej Starostwo w Żydaczowie stosownie do postanowień art. 195 i następnych ustawy wodnej z 19/9 1922 Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 936, podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że dochodzenia komisyjne prawno-wodne w sprawie powyższej przeprowadzone zostaną na miejscu w Mielniczu w imieniu i z upoważnienia Województwa w Stanisławowie udzielonego Starostwu reskryptem z dnia 3. maja 1926, L. A. D. 755 ex 1926 w dniu **6. września 1926** (i w razie potrzeby w dniach następnych) o godzinie 10-tej rano przy współudziale stron interesowanych i znawcy technicznego.

Plany i opisy techniczne powyższego zakładu dotyczące są wyłożone do publicznego wglądu w Starostwie w Żydaczowie w godzinach urzędowych w biurze Nr. 6.

O tem zawiadamiam z tem, że zarzuty przeciw udzieleniu zezwolenia na projektowane urządzenie stawów rybnych można wnieść do dnia dochodzeń komisyjnych do Starostwa w Żydaczowie sa piśmie lub ustnie, a w dniu komisji przy dochodzeniu na miejscu do rąk Przewodniczącego. Osoby, które w powyższym terminie nie podniosą przeciw udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i będą mogły przeciw ewent. szkodliwemu działaniu powyższego zakładu żądać tylko wzniesienia i utrzymywania urządzeń, zapobiegających szkodzie, albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarczo usprawiedliwić.

Starosta: **Słoński.**

Magistrat miasta Stanisławowa.

L. 18901.

Stanisławów, 17. sierpnia 1926.

Ogłoszenie.

Magistrat miasta Stanisławowa (Małopolska) rozpisuje niniejszem rozprawę ofertową na dalszą budowę kanału głównego dla dzielnicy Zabłotowskiej, a mianowicie:

- kanalu o profilu podkowiastym 133/140 cm. na długości 424 mb.,
- kanalu o profilu jajowym 150/100 cm. na długość 302 mb.

Oferty pisemne zaopatrzone we wadium w kwocie 3000 zł. trzytysiące złotych w gotówce względnie w papierach wartościowych o pupilarnem bezpieczeństwie lub listym gwarancyjnym większego Banku wnosić należy na przepisach formularzach do Prezydium Magistratu dnia 1. września 1926 do godziny 12-tej w południe.

Bezpośrednio po tym terminie nastąpi otwarcie ofert. Plany i warunki budowy są do przejrzania od dnia 23. sierpnia 1926. w Wydziale technicznym Magistratu, gdzie też udzielone zostaną oferentom formularze ofert.

Kierownik Zarządu miasta.